

Bedrijfscollecties

'Dakloze' collectie van NOG vindt een vast thuis

Karel Ankerman

Veel bedrijfscollecties verpieteren vanwege geldgebrek. Reaal besloot zijn collectie elders onder te brengen: in een museum.

In de kunstwereld wordt al jarenlang met wisselende resultaten gesproken over samenwerking tussen bedrijfscollecties en musea. Niet alleen om kunstwerken uit te wisselen, maar ook om gezamenlijk exposities te organiseren en expertise te delen. De wil is er zeker, maar de huidige kortingen op museumbudgetten en de versoberingen en reorganisaties in het bedrijfsleven vormen voorlopig de grootste struikelblokken.

Zo stopte Achmea eind vorig jaar met het uitbreiden en het uitlenen van zijn kunstcollectie. De grootste bedrijfscollectie van Nederland, die van ING, beschikt al jaren niet meer over een budget voor het aankopen van nieuwe werken. Ook ABN Amro doet geen nieuwe aankopen meer. De bank gaat zelfs een deel van de collectie afstoten.

Bij SNS Reaal pakken ze het anders aan. De genationaliseerde bank en verzekeraar liet een onderzoek doen door een externe commissie naar een toekomstscenario van de collectie van het NOG (Nederland Onderwijs Genootschap), die eigendom is van de Stichting Beheer

SNS Reaal. Die commissie kwam tot de conclusie dat de beste oplossing zou zijn om de collectie, die voor 90% uit werk van Nederlandse kunstenaars bestaat, permanent in beheer te geven aan het Stedelijk Museum in Schiedam. Dat museum specialiseert zich in Nederlandse kunst van na 1945. Het museum neemt het beheer van de collectie over en zal de komende jaren tentoonstellingen maken waarbij de collectie van het museum en de NOG-collectie het uitgangspunt zullen zijn. De kunst blijft wel eigendom van de Stichting Beheer SNS Reaal.

De NOG-collectie werd tot eind vorig jaar beheerd door Corrie van der Veen. Deze bevlogen curator maakte zich al jarenlang sterk voor een nauwere samenwerking tussen musea en het bedrijfsleven. Over de nieuw ontstane situatie zegt zij: 'De verzameling bestaat grotendeels uit tekeningen, die goed aansluiten bij het werk van kunstenaars in het museum in Schiedam. Uiteindelijk krijgt het museum een mooie aanvulling op zijn collectie en de Stichting Beheer SNS Reaal heeft in de toekomst zekerheid dat de kunstwerken getoond en goed geconserveerd zullen worden.'

De stap van Reaal sluit ook goed aan bij de oorspronkelijke doelstelling. Bij de start in 1994 werd gekozen voor een zogeheten 'dakloze' collectie: werken werden voor kortere of langere tijd aan musea in bruikleen gegeven, zowel voor tentoonstellingen als als aanvulling op de collectie van de betreffende musea.

De initiatiefnemer voor het collectiëren van hedendaagse beeldende kunst was Ton Boersma, destijds algemeen directeur van NOG Verzekeringen. Hij greep met dit initiatief terug op de verrassende leuze uit het jaar van oprichting (1863) van het Nederlands Onderwijs Genootschap: 'Tets doen omdat er an-

Boven: Aan alles is gedacht (2006) van Marina Beekman. Linksonder: W-parksleutel (2001) van Arjanne van der Spek. Beide werken behoren tot de NOG-collectie.

ders niets gebeurt'. Met dit motto in het achterhoofd gaf hij kunstverzamelaar Frits Becht de vrije hand bij de opbouw van de collectie.

Vanaf 2001 heeft Corrie van der Veen onder het motto 'Verzamel zoals je dat voor jezelf zou doen' die taak van Becht overgenomen en de collectie uitgebouwd tot ruim 500 kunstwerken van 105 verschillende kunstenaars. Zij voegde nieuwe namen aan de collectie toe zoals Arjanne van de Spek, Merina Beekman en Nik Cristensen. Ook organiseerde ze tentoonstellingen op de meest uiteenlopende locaties: van kantoor tot klooster, van schouwburg tot museum. Een deel van de collectie blijft ook na de alliantie met het museum in Schiedam elders zichtbaar. Zo heeft het klooster ZIN in Vught ruim tachtig werken uit de NOG-collectie in bruikleen gekregen.

De verhuizing van de collectie betekent wel het einde van de baan van Corrie van der Veen. Hoewel het afscheid haar niet licht valt, is zij verheugd over de samenwerking met het museum in Schiedam. 'Een brede en publieksgerichte opstelling past bij de jarenlange traditie van de maatschappelijke en culturele betrokkenheid die de oprichters van de NOG-collectie voor ogen stond.'

**Alliantie
Overdragen van
bedrijfskunstwerken
aan een museum ligt
voor de hand en
bespaart kosten voor
het beheer**

Karel Ankerman is medewerker kunst.

